

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fikrî” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Hizb-ut Tahrir, Eş'ari Olarak Kabul Edilir mi?

Riyad Ebu Malik'e

Soru:

Allah sizi mübarek kılsın ve zihninizi açsın ey Şeyh! Müsaadenizle şöyle bir sorum olacak: Hizb-ut Tahrir, akide konusunda Eş'ari olarak kabul edilir mi yoksa akide konusunda özel bir anlayışı mı vardır? Teşekkür ederim.

Cevap:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Doğrudan sorunuzu cevaplamaadan önce aşağıdaki hususları vurgulamak isterim:

Birincisi: Hizb-ut Tahrir'in vakası:

1- Hizb-ut Tahrir kendisini şu şekilde tanımlıyor: (Hizb-ut Tahrir, ideolojisi İslam olan siyasi bir partidir. Siyaset onun işi ve İslam onun ideolojisidir. Ümmetin İslam'ı kendisine dava edinmesi, Hilafeti ve Allah'ın indirdikleriyle yönetimi tekrar varlık sahasına geri getirmesi amacıyla ümmete liderlik etmek için ümmet arasında ve ümmetle birlikte çalışır. Hizb-ut Tahrir; ilmî, akademik ve hayır işleriyle uğraşan bir kitle olmayıp siyasi bir kitledir. İslam düşüncesi onun hem cisminin ruhu hem nüvesi hem de hayatının sırrıdır.) Dolayısıyla bu tanıma göre Hizb-ut Tahrir, fikri bir medrese, kelamcı bir fırka veya fikhî bir mezhep değildir. Aksine o, ümmetin meselelerini benimseyen, onları savunan, İslam'ı hayat vakiasında ikame etmek ve ikame ettikten sonra da onu korumak için çalışan siyasi bir partidir... Dolayısıyla o, İslam akidesine inanır ve İslam akidesine inanan herkesi kendisi için kardeş olarak kabul eder. **“Müminler ancak kardeşirler.”** [Hucurat 10] Herhangi bir ihtilafı noktayı da en güzel şekilde tartışır.

2- Hizb-ut Tahrir çalışmasını yürütmek için kendisine gerekli olan fikirler, hükümler ve görüşler benimsemiş ve bunları kitap ve yayınlarına dahil etmiştir... Ancak o, her mesele ve her fikri araştırmadığı gibi özellikle itikat ve ibadet meseleleri olmak üzere birçok meselede de benimseme yapmamıştır; çünkü bu, ümmeti kalkındırmak ve Hilafet Devleti'ni kurmak için çalışan ve ümmetin fikrine ve hislerine dayalı siyasi bir parti olarak yaptığı çalışmada zorunlu değildir... Örneğin Nebilerin ve Peygamberlerin masumiyeti konusunda benimse yaptığı gibi teşrî anlayışı üzerindeki etkisinden dolayı Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in içtihadı konusunda da benimse yapmıştır... Ancak o, Kelam alimlerinin girdiği diğer birçok meselelerde benimseme yapmamıştır...

3- Parti, delilin kuvvetli olmasına bağlı kalmış olup kültürüne ve benimsemelerine müracaat edildiğinde buna sürekli olarak hırs gösterdiği ve delilin kuvvetine bağlı kaldığı açıkça görülmektedir... Ayrıca kitaplarını tashih etmiş ve bunları kademeli olarak uygun bir şekilde değiştirmiştir. Dolayısıyla kendi nazarında delilin zayıf olduğu sabit olan ve başka bir delilin tercih edildiği herhangi bir görüşe bağlı kalmamış, aksine delili zayıf olan görüşü terk etmiş, delili kuvvetli olan görüşü benimsemiştir. Bu ise, partinin kitaplarında yaptığı bir takım düzeltme ve değişikliklerde açıkça görüldüğü gibi aynı şekilde bir bütün olarak kitaplarına yönelik yaptığı incelemelerinde de açıkça görülmektedir...

İkincisi: Bazı Müslümanlar, akidenin fûruları ve kelam meseleleriyle ilgili konularda ihtilaf eden fikri ekol ve mezheplere özel isimler verdiler; örneğin İmam el-Eş'ari Rahimehullah'ın nispet edilenleri Eş'ari olarak, İmam Maturidi Rahimehullah'ın nispet edilenleri Maturidi olarak, selefi olarak ve başka bir şekilde adlandırdılar... Onların görüşleri için akide lafzını kullandılar ve şöyle dediler: Eş'ari akidesi, Maturidi akidesi, selefi akidesi ve benzerleri gibi. Dahası belirli alimlerin metinlerini ve kitaplarını akide olarak zikrettiler ve İmam Tahavi Rahimehullah'ın nispet edilene Tahavi akidesi dediler ve Vasit ehlienden olan İmam İbn Teymiyye Rahimehullah'ın nispet edilene de Vasiti akidesi dediler ve benzerleri gibi... Gerçek şu ki bütün bunlar için akide lafzının kullanılması dakik olmadığı gibi yerinde de değildir ve Müslümanlar arasında kafa karışıklığı ve bölünme oluşturmaktadır. Çünkü akide araştırmalarıyla ilgili meselelerdeki mezheplerin tutumu akide değildir. Bilakis akide, şeriatta kesin delillerle sabit olan İslam akidesi olup bu hususta ihtilaf etmek de caiz değildir... Binaenaleyh Eş'ari akidesi, Selefi akidesi ve Tahavi akidesi diye bir şey yoktur. Bilakis mezhepleri ve görüşleri ihtilafli olmasına rağmen her yerdeki tüm Müslümanları birleştiren sadece İslam akidesi vardır. Nitekim İslam akidesi dışındaki ferî meselelerle ilgili araştırmalarda Eş'ariler, Maturidiler, Selefiler ve diğerleri gibi fikri mezhepler ve ekoller arasında farklı görüşler vardır ve her bir grubun İslam akidesinin dışına çıkmayan kendi görüşü bulunmaktadır.

Üçüncüsü: Partinin, fikirleri, hükümleri ve görüşleri benimsemede izlediği metot, delil ister akli ister nakli olsun ne söylenildiğine bakmaksızın delilin kuvvetine binaen bir görüş benimsemektir. Dolayısıyla Hizb-ut Tahrir, akidenin dallarıyla ilgili bazı meselelerde birtakım hususları benimsedi, bunlara da Eş'ari dediler ya da başkalarının söylediği diğer hususları benimsedi dediler... Şerî meselelerde, belirli bir mezheple sınırlı kalmaksızın meşhur fikhî mezheplerden ve diğerlerinden görüşler de aldı... Bu nedenle Hizb-ut Tahrir hakkında örneğin Şafii veya Hanefi denilmeyeceği gibi onun hakkında Eş'ari, Selefi, Maturidi veya Mutezili de denilmez. Ayrıca onun hakkında fikri bir medrese veya hadis medresesi veya benzerleri de denilmez... Dolayısıyla Hizb-ut Tahrir, bunların hiçbiri değildir. Bilakis o, ideolojisi İslam olan siyasi bir partidir ve hakkında ne söylenildiğine bakmaksızın kitaplarında benimsediği sağlam metoda göre delilin kuvvetine dayalı görüşler benimser. Dolayısıyla onun görüşleri hakkında bazıları Eş'ariler, bazıları selefiler, bazıları da başka ekoller olduğunu söylese de bütün bunlar delilin kuvvetine dayalı olup bu, ekollerden birinin görüşlerine bağlı kalmak ve onların metotlarına, fikirlerine ve görüşlerine tabi olmak değildir. Zira o, geçmişte Müslümanlar arasında meydana gelen ihtilafları tanımaz, aksine mezhep ve mezheplerindeki ihtilaflarına rağmen Müslümanları tek bir ümmet olarak kabul eder ve onları, kendisine icabet etmeye ve İslam'ı ikame etmek, daveti taşımak ve ümmeti İslami Hilafet bayrağı altında birleştirmek için kendisiyle birlikte çalışmaya davet eder.

Umarım bu cevap yeterli olmuştur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 17 Zilhicce 1442
M. 27/07/2021

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4154/>